

Niềm tin, Hy vọng và Sự bền bỉ

Nhìn vào những gì đang xảy ra trên thế giới, thật khó để tin rằng hy vọng vẫn có thể tồn tại, chứ đừng nói đến niềm tin. Ấy thế mà ta - những con người chúng ta - vẫn tiếp tục sống và hành động như để chứng tỏ những hy vọng và đức tin của mình vào một tương lai xán lạn hơn. Chúng ta trồng cây, chăm vườn, có con, và chúng ta chống lại sự bất công và hành động để bảo vệ hành tinh chung.

Hy vọng không hẳn là lạc quan. Sự lạc quan - hay bi quan - dựa vào thực tế và khả năng xảy ra của sự việc. Nhưng việc bạn là người lạc quan hay bi quan không liên quan đến việc bạn vùng lên để giành công lý và bảo vệ trái đất. Ít nhất là đối với hầu hết chúng ta, các nguyên tắc đạo đức không dựa vào những bài toán xác suất. Thực chất, hầu hết các cuộc kháng chiến, các phong trào công lý đều nổi lên trong những trường hợp mà xác suất thành công là vô cùng ít ỏi. Đó là khi những người trong tay không chút quyền lực đứng lên đối đầu với những kẻ đang ở trên đỉnh uy quyền. Chỉ đến khi bắt đầu hành động họ mới ngừng cảm thấy bất lực và nhận ra sức mạnh của mình. Bằng hành động của mình, chúng ta có thể biến cái không thể thành có thể bởi chúng ta - những người tin rằng thay đổi là khả thi - sẽ hợp sức để hiện thực hóa niềm tin đó.

Hy vọng dựa trên một viễn cảnh có khả năng xảy ra, không phải một viễn cảnh chắc chắn sẽ xảy ra. Ngay cả khi chúng ta biết rằng ta đang chèo thuyền chống lại thủy triều - ngay cả khi đây là việc ta luôn làm, không ai có thể biết trước được kết quả. Ta hiểu rằng con người có thể định đoạt tương lai - thế nên ta mới hành động. Và ta hy vọng hành động của mình sẽ giúp chèo lái tương lai theo hướng mà ta mong muốn.

Hành động tập thể cũng giống như việc biểu đạt niềm tin của mình vào người khác và vào chính bản thân mình. Đây không phải là một niềm tin mù quáng: chúng ta hiểu rõ hơn ai hết những mâu thuẫn và khuyết điểm của bản thân mình, và chúng ta cũng hiểu rõ về những tội ác mà loài người, hay chí ít mà một vài người, có khả năng thực hiện. Thế nhưng, chính những kinh nghiệm sống giúp chúng ta nhận ra rằng niềm tin sẽ thúc đẩy ta xây dựng cộng đồng, sẽ chia, yêu thương lẫn nhau, thúc đẩy ta đối nhân xử thế theo cách mà ta muốn được đối xử. Sự tồn tại của những viễn cảnh này là cơ sở cho niềm tin của chúng ta vào một tương lai của sự thay đổi, vào một tương lai nơi ta có thể trở thành con người mà ta luôn muốn trở thành. Bằng việc hành động để thay đổi thế giới, ta có thể thay đổi chính mình.

Một trong những năng lực truyền cảm hứng nhất và được phát ra mạnh mẽ khi ta cùng nhau chiến đấu giành công lý của loài người chính là sự bền bỉ ngay cả khi ta đang ở thế ngàn cân treo sợi tóc. Rất nhiều câu chuyện gần đây - tất cả đều được đăng lên trang web Connexions - là minh chứng cho mệnh đề này.

Tại Oaxaca, một mạng lưới đa các thị trấn đa sắc tộc đã chiến đấu một cách ngoan cường để bảo vệ nguồn nước của mình khi bị các tập đoàn chiếm lấy. Các thợ mỏ tại Nam Phi dành chín ngày dưới lòng đất để đình công cho tới khi các chủ mỏ đồng ý giải quyết nạn quấy rối tình dục tại mỏ. Khi các nhân viên của Cục Nhập cư và Hải quan (ICE) xuất hiện ở Nashville để bắt giữ hai bố con người nhập cư đang ngồi trên một chiếc xe bán tải đỗ ở phố nhà họ, hàng xóm lần lượt đổ ra và vây xung quanh chiếc xe để ngăn họ bị bắt giữ. Họ vẫn bền bỉ đứng đó cho tới khi những nhân viên ICE bỏ đi. Shadidul Alam bị kết án do chỉ trích chính phủ, sau khi mãn hạn tù vẫn kiên trì tiếp tục công việc của mình. Suzanne Berliner Weiss - một đứa trẻ Do Thái sinh ra tại Pháp trong thời nước này bị quân Phát-xít chiếm đóng - đã mất bố mẹ nhưng lại được chăm sóc bởi những người lạ giàu tình thương. Cô lớn lên và cống hiến cả cuộc đời của mình để giúp người khác giành công lý.

Khi con người có động lực để hành động, khi họ đặt niềm tin vào những người đang sát cánh bên mình, và khi họ giữ được một ngọn lửa hy vọng vào khả năng thành công, thì họ - hay chúng ta - trở nên bền bỉ một cách đáng kinh ngạc. Và cứ như thế, chúng ta sẽ tiếp tục cuộc chiến của mình.

Ulli Diemer